

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

В.І. Луценко

**Практикум з української мови для іноземних студентів усіх
спеціальностей
(і-її курс)**

Дніпро
НГУ
2018

УДК 811.161.1(075.8)

ББК 81.2я73

Л 87

Рекомендовано до розміщення в електронній мережі університету зі збереженням авторських прав редакційною радою Державного ВНЗ «НГУ» (протокол №1 від 11.01.2018) за поданням кафедри історії та політичної теорії (протокол №5 від 27.12. 2017).

Рецензенти:

І.К. Цюп'як, канд. філол. наук, доц., Директор Центру культури української мови ім. Олесья Гончара Державного ВНЗ «НГУ»

І.І. Заваруєва, канд. філол. наук, доц., кафедри іноземних мов Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту ім. В. Лазаряна

Луценко В.І.

Л 87 Практикум з української мови для іноземних студентів усіх спеціальностей (І-ІІ курс) [Електронний ресурс] / укладач: канд. пед. наук, доц. Луценко В.І.; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Дніпро : НГУ, 2018. – 35 с. – Режим доступу: <http://tst.nmu.org.ua> (дата звернення: 11.01.2018). – Назва з екрана.

Містить аутентичні тексти різноманітної тематики для аудиторних занять і самостійної роботи. Мета збірника – удосконалювати навички аналітичного читання і письма в навчально-професійній сфері комунікації.

Адресовано іноземним студентам І-ІІ курсів усіх спеціальностей, а також викладачам української мови як іноземної у вишах України.

УДК 811.161.1(075.8)

ББК 81.2я73

© В.І. Луценко, 2018

© Державний ВНЗ «НГУ», 2018

ВСТУП

Збірник текстів для читання адресований іноземним студентам, які вивчають українську мову на I – II курсах.

До збірника увійшли тексти з різноманітною тематикою та такі, що відзначаються країнознавчим потенціалом, цікаві за сюжетом.

Тексти дають можливість познайомити студентів з лексикою різних мовленнєвих ситуацій, а також закріпити засвоєння матеріалу основного підручника за всіма видами мовленнєвої діяльності: навик сприйняття української мови на слух, читання, переказ, діалог, бесіда, дискусія, мініпереказ, моделювання власної розповіді на основі прочитаного.

Основна увага у вправах спрямована на перевірку розуміння прослуханого та прочитаного.

1. Слухайте, читайте

Україна

Любіть Україну, як сонце, любіть,
Як вітер, і трави, і води,
В годину щасливу і в радості мить,
Любіть у годину негоди...

Володимир Сосюра

Нова незалежна держава Україна з'явилася на політичній карті світу 24 серпня 1991 року. Саме в цей день українці кожного року святкують День Незалежності. Це найбільше національне свято країни.

Державна влада

Україна має основний закон – Конституцію. Конституція говорить, що Україна – це президентсько-парламентська держава. Глава держави – це Президент. Йому допомагає уряд – Кабінет Міністрів. Головна особа в Кабінеті Міністрів – це Прем'єр-міністр. Це є виконавча влада. Законодавча влада у країні – це Верховна Рада, яка видає закони.

Національна символіка

Національна символіка України – герб, прапор і гімн. Це є відображенням головної національної ідеї українців: єдність, традиції, демократичний республіканський лад.

Територія

Україна знаходиться в центрі Європи на континенті Євразія. Її сусіди на півночі – Білорусія, на сході – Росія, на заході – Польща і Словаччина, на

південному заході – Угорщина, Румунія і Молдова. Довжина державного кордону становить 7 590 км. Довжина морської частини кордону – 1 959 км.

Найбільша річка Дніпро ділить Україну на Лівобережну і Правобережну.

Адміністративний поділ країни

Україна поділяється на 24 області та Автономну Республіку Крим.

В Україні є 448 міст , 897 селищ і понад 28 тисяч сіл.

Найбільші міста:

Київ – 2,640 млн.,

Харків – 1,5 млн.,

Дніпро – 1,2 млн.,

Донецьк – 1,1 млн.,

Одеса – 1 млн.,

Запоріжжя – 803,7 тис.,

Львів – 900 тис.,

Луганськ – 471, 6 тис.

Державні та народні свята в Україні

Новий рік – 1 січня

Різдво Христове – 7 січня

Міжнародний жіночий день – 8 березня

День миру і праці – 1 травня

День Перемоги – 9 травня Пасха (Великдень) – святкується за релігійним

календарем

Трійця – святкується за релігійним календарем

День Конституції України – 28 червня

День Незалежності України – 24 серпня

День захисника України – 14 жовтня

Розкажіть про свою країну: про її державний устрій, національну символіку (герб, прапор), адміністративний поділ, державні свята.

2. Слухайте, читайте

Це карта. Це країна Україна. Це місто Дніпро. Україна – не моя рідна країна. Моя рідна країна – Нігерія. Це красива та велика країна. Там живе моя сім'я. Але зараз я не там, зараз я тут. Тут я живу та навчаюся. Тут мої нові друзі. Вони іноземні та українські студенти.

Це мій гуртожиток № 3. Гуртожиток – це мій новий рідний дім. Тут є буфет, зала, аудиторії, деканат та наші кімнати.

А це моя кімната. Тут живу я та мій друг Азамат. Наша кімната дуже гарна.

3. Слухайте, читайте

Київ – столиця України

Київ – це велике сучасне місто, одне з найкрасивіших і найзеленіших міст світу.

Це прекрасне місто – столиця України. Київ – одне з найстаріших міст нашої країни. Йому більше ніж 1500 років. Місто розташоване на березі річки Дніпро. Київ – це політичний, науковий, культурний центр України.

Дайте відповіді на запитання:

- 1 Яке місто є столицею України?
- 2 Скільки років Києву?
- 3 На березі якої річки розташований Київ?

Розкажіть про столицю вашої країни.

4. Слухайте, читайте

Це мій дім. Тут моя сім'я. Це мій тато. Його звати Іван Макарович. А це моя мама. Її звати Ольга Іванівна. Моя мама – лікар, а тато – інженер. А тут мій брат і моя сестра. Мою сестру звати Катерина, а мого брата звати Віктор. Вони школярі.

Дайте відповіді на запитання:

1. Чий це дім?
2. Чия тут сім'я?
2. Хто це?
3. Хто лікар?
4. Хто інженер?
5. Як звати маму?
6. Як звати тата?
7. Чиї тут брат та сестра?
8. Як звати сестру?
10. Як звати брата?
11. Хто вони?

5. Слухайте, читайте

Це мій дім. А тут моя кімната. Моя кімната невелика, але світла. Тут є письмовий стіл, стільці, зручний диван, велика шафа. Ось полиця. Тут мої книги, зошити, альбоми, олівці та ручки. Ось моє фото. Тут моя сім'я: тато, мама, сестра, дідусь та бабуся.

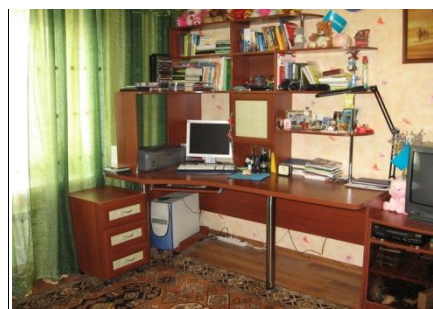
6. Читайте, підбираючи пропущені слова

Це ... будинок. Мій будинок Тут ... кімната. Моя кімната невелика, але Ось мій ... стіл. Тут ... фото. Це ... мама, ... тато, ... сестра, ... брати, ... дідусь та ... бабуся.

Слова для довідок: мій, моя, моє, мої, великий, світла, письмовий.

7. Слухайте, читайте

Це наш гуртожиток. Гуртожиток дуже великий. Тут іноземні та українські студенти. Ось моя кімната. Моя кімната невелика, але світла. Тут я та мій друг Алі. Ось вікно. Тут є ваза та квіти. Вони дуже красиві. Ось наш письмовий стіл. Тут наші підручники, словники, зошити, ручки та олівці. Ось фото. Тут я, а там моя сім'я: мій тато, моя мама, мої брати та сестри. Моя сім'я дуже велика.

Дайте відповіді на запитання:

1. . Чий це гуртожиток?
2. . Хто тут?
3. . Чия це кімната?
4. . Хто тут?
5. . Що є тут?
6. . Чий це стіл?
7. . Чиє це фото?
8. . Чия там сім'я?

8. Слухайте, читайте

Наша кімната

Я – іноземний студент. Мене звать Річард. Ось мій друг. Його звати Ахмед. Він теж іноземець.

Це наша кімната. Ліворуч моє ліжко і тумбочка, а праворуч його ліжко і його тумбочка. Зверху полиця. Там книги: словники та підручники.

Поряд велика шафа. Там наші речі. Посередині стіл і стільці. Тут наші зошити, ручки, олівці, маленький телевізор. Ось вікно. Тут ваза та квіти.

Тут фото. На фото моя сім'я. Це моя мама. Вона дуже гарна та добра. Її звати Аміна. А це мій тато. Його звати Мустафа. А це мої брати. Це мій молодший брат Алі, а це мій старший брат Мухаммед.

Наша кімната невелика, але гарна й зручна.

Дайте відповіді на запитання:

1. Хто Річард?
2. Як звати його друга?
3. Хто Ахмед?
4. Чия це кімната?
5. Де ліжко і тумбочка?
6. Чиє ліжко ліворуч?
7. Що зверху?
8. Що там?
9. Де шафа?
10. Що там?
11. Чия кімната невелика, але гарна й зручна?

9. Слухайте, читайте

Ось аудиторія номер шістсот чотири в десятому корпусі НГУ. Це наша аудиторія. Тут столи, стільці, таблиці, дошка. Поруч шафа. Тут книги:

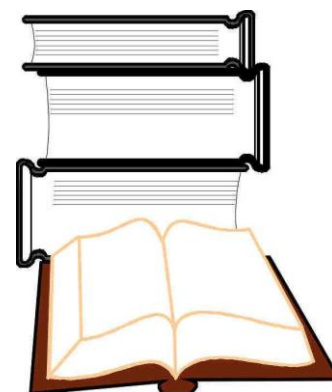
підручники та словники. Тут я і моя група. Ми іноземні студенти. А це наш викладач.

- Пробачте, будь ласка, тут аудиторія номер шістсот чотири?
- Так, це вона.
- Дякую.
- Заходьте, будь ласка!
- Пробачте, будь ласка, тут аудиторія номер шістсот вісім?
- Ні, це не вона.
- Вибачте, будь ласка!

10. Читайте діалог. Складіть діалоги за зразком

- Добрий день!
- Добрий день!
- Як Ваші справи?
- Дякую, все добре! А Ви як поживаєте?
- Дякую, теж добре!
- Це Ваша аудиторія?
- Так, це моя аудиторія!
- Ваша аудиторія номер триста чотири?
- Ні, моя аудиторія номер шістсот чотири.
- Це Ваш словник?
- Ні, це не мій словник, це її словник. Мій словник удома.
- А це Ваш підручник?
- Так, це мій підручник.
- А це Ваша книга?

- Ні, це не моя книга. Це його книга. Моя книга там.
- До побачення!
- Всього найкращого!

11. Читайте діалоги. Складіть діалоги за зразком

- Вибачте, ви студент чи викладач?
- Я студент.
- Ви іноземний чи український студент?
- Я іноземний студент.
- Як Вас звати?
- Мене звати Алі. А як звати Вас?
- А мене звати Петро.
- А Ви іноземний студент?
- Ні, я український студент.
- Де Ваша аудиторія?
- Моя аудиторія праворуч. Це аудиторія номер шістсот дванадцять. А де Ваша аудиторія?
- А моя аудиторія теж тут, вона поруч. Моя аудиторія номер шістсот одинадцять.

	Хто?		Що?
–	Хто це?	–	Що це?
–	Це Ахмед.	–	Це будинок.
–	Хто він?	–	Що це?
–	Він студент.	–	Це двері.
–	Він українець?	–	А це вікно?
–	Ні, він іноземець.	–	Так, це вікно.
–	Хто там?	–	Це олівець?

–	Там Лейла.	–	Так, це олівець.
–	Хто вона?	–	А це зошит?
–	Вона студентка.	–	Ні, це не зошит, це підручник.
–	Вона іноземка?	–	Що тут?
–	Так, вона іноземка.	–	Тут зошити, словники, ручки та олівці.
–	Хто тут?	–	Що там?
–	Тут Микола.	–	Там ваза та квіти.
–	Хто він?	–	Що тут?
–	Він студент.	–	Тут диван, ліжка, стіл, стільці та шафа.
–	Він іноземець?	–	Що то?
–	Ні, він не іноземець, він українець	–	То його словник?
–	Хто це?	–	А то що?
–	Це студентка.	–	А то її зошити.
–	Як її звати?	–	
–	Її звати Насіба.	–	
–	Вона українка?	–	
–	Ні, вона туркменка.	–	

12. Слухайте, читайте

Аудиторія

Ось аудиторія. Праворуч двері, ліворуч шафа. Там книги: підручники та словники. А тут парти, стіл та стілець. Прямо дошка. Тут крейда і ганчірка. Ліворуч вікно. Там ваза та квіти. Ось моя парта. Це моє місце. Тут ручка, олівці, підручник, словник, зошити. А там місце Бадера.

Бадер – мій друг. Там його зошити, підручники, словник, ручки та олівці. Зараз практичне заняття. Ось наш викладач. А це наша група. Ми студенти-іноземці.

13. Слухайте, читайте

А) Це місто. Там дорога, а тут зупинка. Там парк. Тут гастроном. Це завод, а це фабрика. Тут річка Дніпро, а там міст. Це центр. Праворуч проспект, а ліворуч театр імені Шевченка. Це наше місто Дніпро.

Б) Це буква, а це звук. Це склад, а це слово. Це слово, а це речення. Це речення, а це фраза. Це фраза, а це текст. Це текст, а це розповідь.

В) Це моя кімната, а це твоя кімната. Це його зошит, а це її зошит. Це наші підручники, а це ваші підручники. Це її друг, а це мій друг. Це ваші олівці, а це наші олівці.

14. Слухайте, читайте

А) Це не мій зошит, це твій зошит. – Це не мій, а твій зошит.

Це не твій олівець, це мій олівець. – Це не твій, а мій олівець.

Це не його друг, це її друг. – Це не його, а її друг.

Це ваша кімната, це наша кімната. – Це не ваша, а наша кімната.

Це не наші друзі, це ваші друзі. – Це не наші, а ваші друзі.

Б) Це не велика аудиторія, це мала аудиторія. – Це не велика, а мала аудиторія.

Це не жовте яблуко, це червоне яблуко. – Це не жовте, а червоне яблуко.

Це не зелений чай, це чорний чай. – Це не зелений, а чорний чай.

В) Це не студент, це студентка. – Це не студент, а студентка.

Це не українець, це іноземець. – Це не українець, а іноземець.

Це не журнал, це зошит. – Це не журнал, а зошит.

Це не підручник, це словник. – Це не підручник, а словник.

Це не шафа, це тумбочка. – Це не шафа, а тумбочка.

15. Читайте, підбираючи пропущені слова

Це не мій, а ... зошит. Це не ... , а ваш олівець. Це не його, а ... друг. Це не ваша, а ... кімната. Це не ..., а ваші друзі. Це не велика, а ... аудиторія. Це не жовте, а ... яблуко. Це не зелений, а ... чай. Це не студент, а ... Це не українець, а ... Це не журнал, а Це не підручник, а ... Це не шафа, а

Слова для довідок: *твій, ваш, її, наша, наші, мала, червоне, чорний, словник, тумбочка.*

16. Слухайте, читайте

Урок

Ось наша аудиторія. А це мої друзі. Вони іноземні студенти. Зараз урок. Ми вивчаємо українську мову. Спочатку ми вивчаємо українські звуки та букви. Ми читаємо, пишемо, розмовляємо українською. Але повільно та ще не дуже добре. Зараз ми пишемо та перекладаємо

українські слова. Це дуже важко. Викладач читає слова, а ми повторюємо.

Потім викладач запитує, а ми відповідаємо. Спочатку відповідає Жан. Ми уважно слухаємо, як він відповідає. Він відповідає дуже добре: правильно та швидко. Потім відповідає Амар. Він говорить українською ще не дуже добре і тому часто помиляється. Викладач говорить: «Тут помилка і тут теж помилка».

Потім ми пишемо вправи і читаємо новий текст «Друзі». Текст великий та складний. Спочатку текст читає викладач, а ми слухаємо.

Потім текст читає Жан. Він читає голосно та швидко. Далі Хасан. Він читає дуже повільно.

Викладач говорить, що ми читаємо правильно.

Ось і дзвоник. Перерва. Зараз ми будемо відпочивати.

Дайте відповіді на запитання:

1. Чия це аудиторія?
2. Хто твої друзі?
3. Що ви вивчаєте?
4. Що ви спочатку вивчаєте?
5. Як ви пишете, читаете та розмовляєте українською?
6. Хто читає, а хто повторює слова?
7. Як відповідає Жан?
8. Як відповідає Амар?
9. Хто часто помиляється?
10. Що говорить викладач?
11. Що ви пишете і що ви читаете?
12. Як читає текст Жан?
13. Що говорить викладач?

17. Слухайте, читайте

На вулиці

Я – студент-іноземець. Я приїхав із Гвінеї. Це мій друг Ахмад. Він приїхав із Палестини. Я вчуся в національному гірничому університеті. Ахмад навчається в університеті теж.

Зараз я та Ахмад живемо в місті Дніпро. Дніпро – це українське місто. Воно не дуже велике, але зелене й красиве. Я люблю великі вулиці, центр і, звичайно, наш гірничий університет і наш гуртожиток.

Я люблю ходити в парк імені Т. Шевченка. Там є пам'ятник Т. Шевченку.

Викладач розповідав, що Тарас Шевченко – це відомий український поет. Я та мої друзі бачили його. Це дуже великий і красивий монумент.

Ось наша зупинка. Ми чекаємо тролейбус. Ми хочемо повертатися в гуртожиток.

Дайте відповіді на запитання:

1. Звідки ти приїхав?
2. Звідки приїхав твій друг?
3. Де ти вчишся?
4. Де навчається Ахмад?
5. Де ти зараз живеш?
6. А де живе Ахмад?
7. Розкажи про місто Дніпро.
8. Що ти любиш у місті Дніпрі?
9. Куди ти любиш ходити?
10. Хто Тарас Шевченко?
11. Де знаходиться пам'ятник Шевченку?

12. Який він?

13. Де студенти чекають тролейбус?

18. Слухайте, читайте

Вдома

Це наш гуртожиток. Зараз ми вдома. Ось наша кімната.

Вона

велика, світла, чиста й затишна. Тут є одне вікно. Там

стоять

квіти. Це троянди. Поряд – письмовий стіл і стільці. На

стіні

– дзеркало. На столі підручники, словники, зошити, ручки, олівці.

А ось тумбочка. Тут стоїть великий телевізор. Зараз я

готую

домашнє завдання на завтра. Спочатку я вчу нові слова, а потім читаю та перекладаю новий текст. Я читаю голосно.

Мій друг Девід уважно слухає, як я читаю текст. Він говорить, що я читаю українською дуже добре, тому що кожного дня я багато працюю.

– Ти читаєш швидко і правильно, – говорить Девід.

Потім читає Девід, а я слухаю. Він також читає правильно. Він добре розуміє текст. Ми вчимо урок разом.

Потім ми маємо вільний час. Ми слухаємо музику, дивимося телевізор, читаємо журнали та книги. І, звичайно, багато розмовляємо.

Дайте відповіді на запитання:

1. Чий це гуртожиток?

2. Яка ваша кімната?
3. Що є в кімнаті?
4. Де знаходяться книги?
5. Що ти зараз робиш?
6. Як ти читаєш текст?
7. Як слухає Девід?
8. Чому ти читаєш добре?
9. Що ви робите у ваш вільний час?

19. Слухайте, читайте

Я навчаюся у місті Дніпрі в гірничому університеті на геологорозвідувальному факультеті. А ось мої друзі. Мої друзі – іноземні студенти. Вони теж навчаються тут і також живуть у гуртожитку №3. Ми разом читаємо книги, пишемо домашні завдання, повторюємо слова та правила. Ми багато займаємося, тому що ми вивчаємо іноземну мову – українську.

Українська мова – дуже складна, але цікава і красива. Я ще дуже повільно говорю і погано розумію українську. Але скоро я буду говорити і розуміти цю мову добре, тому що я завжди працюю дуже багато.

Це фото гірничого університету.

20. Читайте, підбираючи пропущені слова

Це ... гуртожиток. Мій гуртожиток ... на проспекті Гагаріна. Тут ... кімната. Моя кімната невелика, але У кімнаті ... мої друзі. Ось мій ... стіл. Тут ... книги, зошити, ручки та олівці. Поруч ... шафа. У шафі ... моя одежа: пальто, куртка, шапка.

Слова для довідок: наш, знаходитися, моя, світлий, жити, письмовий, лежати, стояти, висіти.

21. Слухайте, читайте

Це університет. Тут навчаються студенти. В університеті навчаються іноземні та українські студенти.

Це школа. Тут навчаються школярі. У школі навчаються молодші, середні та старші школярі.

Це гастроном. Тут можна купити продукти. У гастрономі можна купити різні продукти.

Це магазин. Тут можна купити речі. У магазині можна купити потрібні речі.

Це гуртожиток. Тут живуть студенти. У гуртожитку живуть іноземні студенти.

Це театр. Тут можна подивитися виставу. У театрі можна подивитися цікаву виставу.

Це стадіон. Тут можна грати в футбол. На стадіоні можна грати в футбол. Це центр. Тут можна побачити пам'ятники. У центрі можна побачити старовинні пам'ятники.

Це клуб. Тут можна зустріти друзів. У клубі можна зустріти своїх друзів.

Це шафа. Тут висить одежа. У шафі висить моя одежа.

Це буфет. Тут можна купити обід. У буфеті можна купити смачний обід.

Це базар. Тут можна купити овочі та фрукти. На базарі можна купити свіжі овочі та фрукти.

Це завод. Тут працюють робітники. На заводі працюють робітники.

22. Слухайте, читайте

Скільки кому років

Мене звали Саміра. Я іноземна студентка. Я недавно приїхала в Україну з Ірану, тому я ще погано говорю українською. Але я багато працюю кожного дня, тому скоро я буду говорити дуже швидко, красиво і правильно. Але коли мої українські друзі говорять, то я

нічого не розумію, тому що вони говорять дуже швидко. І я завжди говорю їм: «Будь ласка, не поспішайте!»

Я дуже люблю запитувати. Наприклад, нова фраза: «Скільки вам (або тобі) років? »

Я запитую друзів:

– Саліме, скільки тобі років?

– Мені вісімнадцять років. А тобі скільки?

– А мені двадцять років. Ти молодший, а я старша.

– Ольго, скільки тобі років?

– Мені двадцять два роки. Я старша, а ти молодша.

– Сергію, скільки тобі років?

– Мені двадцять чотири роки. Я старший, а ти молодша.

– Хасане, скільки Вам років?

– Мені тридцять один рік.

Я показую фото. Тут мої брати та сестри, батьки, бабуся та дідусь. Сергій мене запитує:

- Скільки років бабусі і дідусеві?
- Бабусі шістдесят років, а дідусеві – сімдесят один рік.
- А скільки років мамі і татові?
- Мамі сорок три роки, а татові сорок сім років.
- Скільки років сестрі?
- Моїй сестрі десять років.
- А скільки років брату?
- Брату три роки.

Розкажіть, скільки років вам, вашим друзям та вашим близьким.

23. Слухайте, читайте

Скільки?

Скільки днів у тижні? – У тижні сім днів.

Скільки днів у місяці? – У місяці може бути тридцять днів, тридцять один день, двадцять вісім або двадцять дев'ять днів.

Скільки місяців у році? – У році дванадцять місяців.

Скільки днів у році? – У році триста шістдесят п'ять або триста шістдесят шість днів.

Скільки грамів у кілограмі? – У кілограмі тисяча грамів.

Скільки секунд у хвилині? – У хвилині шістдесят секунд.

Скільки хвилин у годині? – У годині теж шістдесят хвилин.

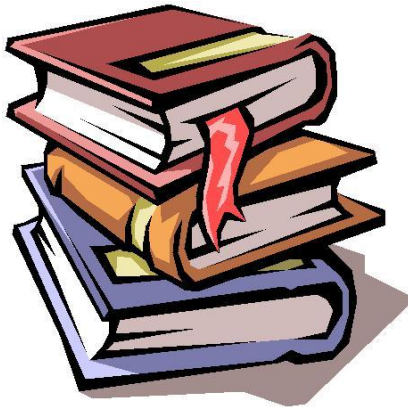
Скільки годин у добі? – У добі двадцять чотири години.

24. Слухайте, читайте

У бібліотеці

Я іноземний студент. Мене звали Муса. Я приїхав із Анголи шість місяців тому. Зараз я навчаюся на першому курсі геологорозвідувального факультету НГУ.

Я навчався на підготовчому відділенні у КПІ. Спочатку вивчав тільки українську мову. Але потім я вивчав українською математику, фізику, хімію, біологію та інформатику. Я хочу стати гірничим інженером і працювати у себе на батьківщині. Щоб бути хорошим інженером, потрібно багато вчитися.

Я вже півторароки в Україні і вже добре говорю українською, тому що, крім навчання, я ще багато спілкуюся зі своїми українськими друзями. Я навіть читаю газети та журнали українською. Раніше на батьківщині я багато читав. Мій батько має вдома дуже велику бібліотеку, яку почав збирати ще дідусь мого дідуся.

Мій тато говорить: «Щоб добре знати чужу мову, треба читати художні книги». Але читати художні книги українською мовою дуже важко. Я починаю читати і розумію, що я нічого не розумію. Мій викладач говорить, що починати потрібно з дитячої літератури, тому що дитячий письменник пише для дітей легкою і зрозумілою мовою.

Я йду до бібліотеки. Даю бібліотекарці свій читацький квиток і говорю:

– Добрий день!

– Добрий день!

– Дайте мені, будь ласка, дитячу книгу.

– Вибачте, я вас не зрозуміла. Повторіть, будь ласка, ще раз, яка книга вам потрібна?

– Мені потрібна дитяча книга, наприклад, «Казки».

– Але у нас студентська бібліотека, і наші студенти казки не читають. Вам потрібно йти до дитячої бібліотеки.

Дитяча бібліотека знаходиться на першому поверсі у великому будинку.

Я заходжу в просторий зал, підходжу до столу реєстрації читачів, тому що я також хочу стати читачем.

– Добрий день! – говорю я бібліотекарці.

– Добрий день! – відповідає вона мені.

– Я хочу стати читачем вашої бібліотеки.

– Будь ласка! Покажіть мені ваш паспорт або студентський квиток! Напишіть анкету – це відомості про себе: як вас звати, скільки вам років, де ви живете, де навчаєтесь, які книги любите читати. І проходите в інший зал, там ви зможете отримати книги.

Я проходжу в інший зал і намагаюся знайти книгу, яка мені потрібна. Але це непросто! Тому я говорю бібліотекарці:

– Вибачте, будь ласка! Чи не могли б Ви мені допомогти знайти потрібну книгу.

– Так, залюбки! Що б Ви хотіли почитати?

– Я хочу взяти книгу, яка написана просто. Тобто не дуже складною мовою. Адже я іноземець і ще дуже погано знаю та говорю українською. Мій викладач сказав, що мені треба читати книги українською. І читати дитячі книги, тому що вони написані простою нескладною мовою.

– Я зрозуміла Вас! Ось книга про морські пригоди. А це книга «Українські казки».

– Дуже добре! Чи можу я взяти обидві книги?

– Так, звичайно, можете, але не забудьте повернути книги в бібліотеку через два тижні. І не забувайте: книгу треба берегти, не псувати, не писати і не малювати в ній, не ставити на неї гарячу чашку кави або склянку соку.

Я посміхаюся:

– Звичайно, я знаю це і буду берегти книги. Не турбуйтеся!

Ці правила мені повторювали вдома тато і дідусь кожного дня. Наша сім'я любить і поважає книгу.

Бібліотекарка записує ім'я автора та назви книжок в мою картку і віддає мені обидві книги.

– Дуже Вам дякую! До побачення!

– До побачення! Приходьте ще!

Тепер увечері я не буду дивитися телевізор, а краще буду читати українські книжки. Звичайно, що тут буде багато невідомих слів, але у мене є хороший українсько-португальський та португало-український словник. Він мені дуже допомагає у навчанні, а тепер буде допомагати в читанні для задоволення.

Дайте відповіді на запитання:

- 1 Звідки приїхав Муса?
- 2 Чому він перебуває зараз в Україні?
- 3 Ким Муса хоче бути і чому?
- 4 Як він говорить українською?
- 5 Чому Муса намагається читати книги українською?
- 6 Що сказав йому викладач про читання?
- 7 Де Муса може взяти потрібну книгу?
- 8 Чому в університетській бібліотеці йому не дали потрібну книгу?
- 9 Куди бібліотекарка порадила йому піти?
- 10 Розкажіть про правила для читачів у бібліотеці.
- 11 Чому Муса їх дуже добре знає?
- 12 Що буде ввечері робити Муса?

25. Слухайте, читайте

У лікаря

Мене звати Ума. Я іноземний студент, який приїхав з Нігерії. Моя країна знаходиться в Африці. Звичайно, всі знають, що це країна, де дуже жаркий клімат і де немає зими.

Що таке зима – про це я дізнався в Україні. Тут вперше я побачив білий сніг, іній на деревах, лід на річці та на озері. Спочатку я дуже дивувався, а потім звик. Але я не можу звикнути до холоду. В Україні бувають морози до мінус 40⁰С. Тому я дуже часто хворію. Хоча вдома я хворів рідко.

Ось і сьогодні я прокинувся і відчув, що у мене болить голова, болить горло, є кашель і, напевно, температура. Я сказав викладачеві, що я погано себе почуваю, тому на занятті я не буду. Викладач порадив мені піти до лікаря у поліклініку.

Я тепло одягнувся і пішов у поліклініку. Спочатку я взяв свою картку і талон до лікаря у відділі реєстрації. У талоні написано, що я повинен прийти до лікаря о 12⁰⁰. Мені потрібно зачекати 15 хвилин.

Я підходжу до кабінету і сідаю на стілець.

«Наступний, заходьте, будь ласка!» – чую я і заходжу до кабінету лікаря.

– Добрий день, лікарю! – вітаюся я.

– Добрий день, хворий! – вітається лікар і показує, що я маю сісти.

– На що Ви скаржитесь? – запитує мене лікар.

– Лікарю, у мене болить голова, болить горло, є кашель і, напевно, температура.

– Розкрийте рот, скажіть „А”. Так, Ваше горло почервоніло і запалене. Є інфекція.

Лікар дає мені градусник і говорить:

– Будь ласка, потримайте міцно під пахвою.

Хоча я вже непогано говорю українською мовою, але я не зрозумів, що таке «під пахвою»?

– Вибачте, я Вас не зрозумів. Повторіть, будь ласка, ще раз, де треба потримати градусник?

Лікар показує мені, як треба тримати градусник, щоб правильно і точно виміряти температуру тіла. Я тримаю градусник під пахвою 5 хвилин. Потім лікар дивиться на градусник і говорить:

– 37,6⁰ - це субфебрильна температура.

– Це нормальна чи висока?

– Це не дуже хороша температура, вона свідчить про те, що Ви хворієте.

У Вас в організмі інфекція. Тепер давайте Вас послухаю. Роздягайтесь, будь ласка.

Я знімаю сорочку і лікар прикладає фонендоскоп до моєї спини, а потім до грудей: він слухає, як я дихаю, правильно чи ні.

– Ваші легені чисті. Отже, це гостре респіраторне захворювання. Одягайтесь і сідайте. А я Вам випишу рецепт.

Для мене „рецепт» – це теж незнайоме слово, і лікар пояснює мені, що це папір, де він пише латиною аптекареві, які ліки я маю купити, щоб вилікуватися.

Потім лікар пояснює мені, як я повинен приймати ліки:

– По-перше, ось таблетки, які потрібно приймати 3 рази на день після їжі, це сироп проти кашлю, це вітаміни, які треба пити 4 рази на день 20 днів, щоб зміцнити Ваш організм. І, звичайно, пити багато чаю з лимоном, малиною, смородиною, медом. І все буде добре. А я на Вас чекаю через 3 дні.

– Дякую, лікарю, до побачення!

– До побачення! Не забудьте зайти в аптеку!

Дайте відповіді на запитання:

1 Звідки приїхав Ума?

- 2 Де знаходиться його батьківщина?
- 3 Який клімат у Африці?
- 5 Який клімат в Україні ?
- 6 Чому зима здивувала Уму?
- 7 Чому Ума часто хворіє?
- 8 Чому студент не пішов на заняття?
- 9 Що йому сказав викладач?
- 10 Куди пішов Ума?
- 11 Що він взяв у реєстраційному відділі?
- 12 Чому лікар вирішив, що Ума хворий?
- 13 Яка температура тіла була у студента? Розкажіть, як лікар міряв температуру.
- 14 Що таке рецепт?
- 15 Що лікар написав у рецепті?
- 16 Який чай повинен пити хворий?

26. Слухайте, читайте

В аптеці

Я вийшов із поліклініки і пішов шукати аптеку. Це просто. У місті дуже багато аптек і там можна купити будь-які ліки. Ось і аптека. Вона називається «Здоров'я». Я заходжу до аптеки. Це сучасна і дуже красива будівля. На вулиці холодно, а всередині тепло. Пахне ліками. За склом тисячі різних пакунків, коробок і коробочок, пляшечок. Я звертаюся до аптекаря:

– Добрий день! Я хочу купити ось ці ліки, – і віддаю йому рецепт.

Тепер я знаю, що означає це слово. Лікар пояснив мені, що рецепт – це папір, де пишеться латиною аптекареві, які ліки хворий має купити, щоб вилікуватися. Аптекар швидко подає мені все, що написав лікар:

– Будь ласка. З Вас 53 гривні 60 копійок. Ви знаєте, як потрібно правильно приймати ліки?

– Так, дякую, майже все я запам'ятав. Але якщо Вам неважко, то повторіть, будь ласка!

Аптекарька посміхається і повторює мені, як я маю лікуватися:

– По-перше, ось таблетки, які потрібно приймати 3 рази на день після їжі, це сироп проти кашлю, це вітаміни, які треба пити 4 рази на день 20 днів, щоб зміцнити Ваш організм. І, звичайно, лікар говорив Вам пити багато чаю з лимоном, малиною, смородиною, медом. І все буде добре. Бажаю Вам більше не хворіти!

– Дякую Вам! – кажу я і виходжу з аптеки.

Тепер можна йти в гуртожиток відпочивати і лікуватися, тому що хворіти – це не дуже приємно.

Дайте відповіді на запитання:

- 1 Куди пішов після поліклініки Ума?
- 2 Що таке аптека?
- 3 До кого потрібно звертатися за ліками в аптеці?
- 4 Що таке рецепт?
- 5 Скільки грошей заплатив Ума за ліки?

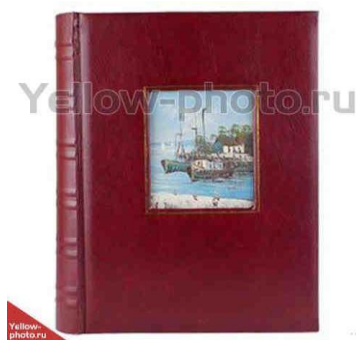
- 6 Як потрібно лікуватися студентові?
- 7 Який чай йому потрібно пити?

27. Слухайте, читайте

Мій фотоальбом

Мене звати Самір. Я іноземний студент, який приїхав із Сирії в Україну навчатися. Я хочу бути інженером, як мій дід, як мій тато та старший брат. Тому я вступив до Харківського державного університету харчування та торгівлі і навчаюсь на факультеті обладнання та технічного сервісу.

Я навчаюсь дуже добре. Я вчасно здаю всі контролі, всі заліки, всі письмові роботи. Викладачі завжди говорять, що я старанний і здібний студент. Звичайно, мені дуже приємно чути такі хороші слова про себе, тому я намагаюся й надалі не розчаровувати ні викладачів, ні своїх друзів, ні своїх батьків. Мої тато і мама знаходяться дуже далеко від мене: вони живуть в столиці Сирії - у місті Дамаску. Але вони часто мені телефонують, запитують, як мої справи, як моє навчання. Моя мама турбується про погоду в Україні та про моє харчування. Вона завжди думає, що я тут голодний, тому що вдома я ніколи нічого не готував, тому що це завжди робила моя мама. Вона дуже смачно готує. А я навчився готувати вже в Україні.

Я дуже сумую за моїми батьками, братами та сестрами, друзями, які залишилися в Сирії. У такі хвилини я беру фотоальбом і дивлюся на фото.

Ось будинок мого діда. Він білого кольору, триповерховий, навколо красивий великий сад. У мене є фото дідуся та бабусі, які сидять на лаві у садку, а навколо квітнуть троянди. Я дуже люблю це фото. Мої дідусь та бабуся живуть разом уже 53 роки. У них шестеро дітей, багато внуків і правнуків. Я теж хочу мати таку сім'ю, як у них.

А ось мій дядько Мустафа зі своєю сім'єю. Але вони не живуть у Сирії. Вже десять років, як вони живуть у Лондоні. Дядько надсилає нам багато листів багато фото, і я бачу, що Лондон – дуже красиве місто. Дядько Мустафа живе за містом. У нього гарний будиночок, маленький садок. Але будинок мого дідуся все одно кращий!

на цих фото наша велика родина. Ми часто збираємося разом на різні свята. Я дуже люблю такі зустрічі і завжди намагаюся зробити багато фото. Потім я роздруковую фотографії і всім роздаю. Дідусь і бабуся дуже радіють, коли я приношу їм фотографії.

Тепер я намагаюся теж надсилати їм фото з України. Я знаю, що їм дуже цікаво бачити країну, де я зараз живу і де я навчаюся. Вони побачили мій університет, бібліотеку, гуртожиток, мою кімнату, центр міста Харків, пам'ятники, фонтан «Дзеркальний струмок», парки та сквери. Дідусь і бабуся говорять, що місто Харків дуже зелене, а тому красиве. А ще їх цікавить місто Київ – столиця України. Але я ще не був у цьому місті, тому у мене немає фотографій. Я збираюся поїхати туди на канікулах. Мої друзі розповідали мені, що Київ – чудове місто.

А ось на фото мої тато і мама. Вони молоді і красиві. Я дуже пишаюся своїми батьками. Я знаю, що вони так само пишаються мною, бо дуже люблять мене.

А тут мої три брати – Анвар, Мустафа, Мухаммед – та дві сестри – Зухра, Лейла. Анвар - старший, він працює інженером на фабриці. У нього є сім'я, є син Хусам. Мустафа навчається на економічному факультеті в

університеті в Дамаску, а Мухаммед – наймолодший, навчається у школі. Він мріє стати футболістом. Ось і його фото, де він на шкільному футбольному полі. Дідусь і тато дуже хочуть, щоб Мухаммед теж став інженером. Але він ще малий, тому не знає, чого він насправді хоче.

Мої сестри вже заміжні. Старша Зухра живе з чоловіком у Лондоні, а молодша, Лейла – у Дамаску. У Зухри та Лейли теж є діти.

Це вся моя родина. Я дуже часто думаю про них, сумую за ними, мрію про той час, коли я зможу їх побачити, поговорити з ними, розповісти про свої справи.

А це нові фотографії. Це вже Україна. Ось я в аеропорту “Бориспіль”. Я вперше поїхав так далеко один, в чужу країну, тому тут я трохи розгублений. Я завжди посміхаюся, коли дивлюся на це фото, тому що я пам’ятаю свої думки і страхи перед майбутнім: де я бути вчитися, де я буду жити, які в мене будуть друзі, які викладачі, яка ця чужа країна...

У мене було багато питань, на які тоді я не знав відповіді. Але зараз минуло вже 10 місяців. Я знаю українську мову, у мене є багато друзів, яких я люблю і поважаю, мене навчали найкращі викладачі, я навчався у великому сучасному університеті, я живу у красивому зеленому місті.

тут на фото мої друзі: Девід з Танзанії, Крістіан з Камеруну, Сем з Гани, Ванесса з Нігерії, Мухаммед з Йорданії, Андрій та Олександр з України.

А це особливе фото. Це моя подруга Поліна. Я познайомився з нею на День Святого Валентина. Всі знають, що це День всіх закоханих. І я, і вона думаємо, що це не випадково - це знак долі.

Поліна - красива дівчина: у неї біляве довге волосся, сині очі, струнка фігура. Вона добра і щира. Вона добре навчається, вміє грати на піаніно та на гітарі, у неї красивий голос. Я чув, як вона співає українські народні пісні. Я сказав, що обов’язково навчу її співати арабських пісень. Колись я читав їй напам’ять вірші арабського поета Фірдоусі арабською мовою. Вона мене уважно слухала, попросила перекласти вірші українською і сказала, що моя мова дуже мелодійна.

Ми часто з Поліною ходимо в театр, в кіно або просто гуляємо вулицями міста. У вихідні дні ми ходимо на дискотеку в кафе. Вона дуже любить морозиво, а я люблю тістечка, які продаються у Харкові. У мене вдома теж смачні тістечка, але вони інші.

Скоро я закінчу своє навчання в університеті і обов'язково зроблю фотокартки для свого альбому, де я буду тримати у руках диплом.

Дайте відповіді на запитання:

- 1 Що ви можете розповісти про Саміра?
- 2 Розкажіть про його дідуся та бабусю.
- 3 Де живе дядько Саміра Мустафа?
- 4 Які фото з України надсилає Самір додому?
- 5 Розкажіть про батьків Саміра.
- 6 Розкажіть про його братів та сестер.
- 7 Які фотографії зробив Самір в Україні?
- 8 Опишіть Поліну – подругу Саміра.
- 9 Де навчається іноземний студент.
- 10 Чи є у вас фотоальбом, як у Саміра? Які там є фото?

ДЛЯ ПОТАТОК

Навчальне видання

Луценко Валентина Іванівна

**ПРАКТИКУМ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ
СТУДЕНТІВ УСІХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
(I-II курс)**

Видано в редакції автора

Підписано до видання 11.01.2018. Формат 30x42/4.
Електронний ресурс. Авт. арк. 2,4.

Підготовлено до видання у ДВНЗ «Національний гірничий університет»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842 від 11.06. 2004.

49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19.